

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-561/19-A

Název	Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 7 a 8
Sídlo	Glowackého 6/555, 181 00 Praha 8 - Troja
E-mail	urbancova@ppppraha7a8.cz
IČ	70827711
Identifikátor	600032299
Právní forma	Příspěvková organizace
Ředitelka	PhDr. Martina Urbancová
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Glowackého 6/555, 181 00 Praha 8 - Troja
Termín inspekční činnosti	4. 3. 2019 – 7. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných služeb ve školském poradenském zařízení podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných služeb ve školském poradenském zařízení.

Charakteristika

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 7 a 8 (dále „PPP“, nebo „poradna“, „zařízení“) je školské poradenské zařízení (dále „ŠPZ“), které zajišťuje pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, školy a školská zařízení informační, diagnostickou

a poradenskou pomoc a metodickou činnost pro všechny aktéry vzdělávání. Poskytuje odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby a pomáhá žákům a studentům s volbou vhodného způsobu vzdělávání či s přípravou na budoucí povolání. Poradna má dvě pracoviště s dobrou dostupností pro oba územně správní obvody Prahy 7 a Prahy 8 (městská část Praha 7 a městská část Praha 8).

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Ředitelka, která je ve funkci od srpna 2018, postupně získává zkušenosti s vedením poradny. Její koncepce je reálná. Navazuje na silné stránky organizace (např. komunikace s pedagogy ve školách, dětské skupiny, screening v mateřských školách). Ředitelka po nástupu do funkce si v činnosti poradny vyhodnotila některá slabá místa. Jedná se o zvýšení počtu odborných pracovníků, nastavení stejných pravidel pro obě pracoviště, zlepšení v oblasti pedagogického řízení včetně funkčního kontrolního systému cíleného nejen na začínající odborné pracovníky při poskytování poradenských služeb a promyšleného plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Organizační struktura PPP odpovídá rozdílnému charakteru a velikosti obou pracovišť (odlišnost ve velikosti obvodů, sociokulturní skladba rodin, jazyková bariéra, rozdílné očekávání zákonných zástupců ve vztahu ke svým dětem). Ředitelka delegovala část svých kompetencí na svou novou zástupkyni, která je i vedoucí detašovaného pracoviště a další pracovníky na pracovních podpůrných pozicích. Ředitelka však stále vykonává i funkci metodika prevence na částečný úvazek. Pravomoci a povinnosti zaměstnanců jsou transparentně rozvrženy v pracovních náplních, avšak chybí propracovaný systém uvádění nových odborných pracovníků. Jedná se o nepřesné vymezení jejich konkrétní odborné práce. Každý odborný pracovník má přidělený okruh spolupracujících škol. Ředitelka nově nastavila roční hodnotící pohovory s jednotlivými zaměstnanci v souladu se svými koncepčními záměry v oblasti personálního řízení. Pracovní porady, které se konají pravidelně na jednom z pracovišť poradny, vytvářejí prostor pro plánování, sdílení nových informací z různých zdrojů, odborné konzultace, výměnu názorů i řešení organizačních záležitostí chodu poradny. Neformální individuální setkání probíhají v průběhu pracovního dne.

Nastavený systém kontroly a evaluace činností v poradně je částečně funkční. Vedení poradny sice kvalitu poskytovaných služeb odborných pracovníků sleduje, chybí však průběžná, systematická, pravidelná kontrola s větší důsledností u začínajících pracovníků, která by umožnila lepší vyhodnocení výsledků práce i kvalitu výstupů (zprávy a doporučení). Ze zjištění inspekčního týmu vyplynulo, že realizovaná kontrolní činnost s jasně danou strukturou a úrovní jeho obsahového zjištění včetně připomínek a návrhů ke zlepšení nebyla ředitelkou systematicky vyhodnocována nejen u zkušených, ale ani u začínajících zaměstnanců. Vedení poradny má zpětnou vazbu pouze od části rodičů (skupinová péče), která je však výhradně pozitivní. Povinná dokumentace je vedena na požadované úrovni, dílčí formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

K termínu inspekční činnosti v poradně pracovalo celkem 23 pracovníků (16 odborných pracovníků včetně metodika prevence, šest sociálních pracovníků a jedna pracovníce pro administrativu). Podmínky odborné kvalifikace splňují všichni pracovníci s výjimkou jednoho zaměstnance, který si doplňuje patřičné vzdělání studiem. Polovina zaměstnanců má částečný úvazek. Kolektiv je věkově vyvážený. Ve školním roce 2018/2019 byli přijati čtyři psychologové, z toho pouze jeden na plný úvazek. I přes kvalifikační předpoklady odborného personálu dlouhodobý nepoměr počtu psychologů a speciálních pedagogů (7:1)

se promítá v omezení péče při individuální práci s klientem a celou rodinou. Při komplexním vyšetření žáků pro posouzení jejich vzdělávacích potřeb je i začínajícími psychology prováděna psychologická i speciálně pedagogická diagnostika.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) je zaměřeno na podporu začínajících pracovníků. Své nové poznatky sdílejí s ostatními odborníky poradny. U zkušených pracovníků nebyla jeho nabídka pro školní rok 2018/2019 nastavena, do jejich odborné práce se však tento nedostatek nepromítá.

Metodická podpora začínajících a nově nastupujících odborných pracovníků není systematicky vymezena a vyžaduje zlepšení. Schází přidělení konkrétního mentora, jasná pravidla jejich působení v poradně a zpětná vazba při vyhodnocení výstupů z vyšetření. Rovněž nebylo zaznamenáno průběžné hodnocení pedagogické práce a jeho využívání ke zhodnocení kvalitativního posunu daného pracovníka.

Finanční a materiální podmínky PPP umožňují poskytování poradenské činnosti. V souladu se zaměřením zařízení ředitelka zajišťuje další finanční prostředky zapojením do dotačních programů územně samosprávných celků v rámci projektů hlavního města Prahy (primární prevence ve školách) a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (podpora zavádění diagnostických nástrojů).

PPP pro Prahu 7 a 8 působí ve dvou pronajatých objektech jednotlivých městských částí (dále „MČ“). Obě pracoviště jsou vybavena odbornými pracovními pro vyšetření, pro sociální pracovníky a místem pro skupinovou práci včetně sociálního a technického zázemí pro zaměstnance i klienty. Prostorové podmínky zařízení však neumožňují vždy dostatečně oddělit prostor pro klienty a jejich doprovod od zázemí pracovníků poradny. Poradna disponuje standardizovanými testy pro psychologickou a speciálně-pedagogickou diagnostiku včetně pomůcek pro podpůrnou diagnostiku, prevenci a reedukaci v individuální a skupinové práci. Rodičům dětí, žáků a studentů zařízení nabízí odbornou literaturu, pracovní sešity a pomůcky pro podporu oslabených funkcí pro školní práci i domácí přípravu. Prostředí čekáren je dostatečně vybavené hračkami pro děti.

Hodnocení průběhu poskytovaných poradenských služeb

Speciálně pedagogická a psychologická vyšetření spojená s diagnostikou probíhají v poradně v průběhu celého školního roku, konkrétní speciální vyšetření v určitých cyklech (např. školní zralost, vyšetření k vydání doporučení k uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky). Přestože počet klientů v průběhu tří let rovnoměrně klesá, počet vydaných doporučení s podporou ve vzdělávání napříč všem věkovým kategoriím výrazně vzrostl, nejvíce u dětí mateřských škol a žáků základních škol. Analýzou dokumentace bylo zjištěno, že v některých zprávách z vyšetření se prolínají výsledky z psychologické i speciálně pedagogické diagnostiky. Není tak respektován optimální formát zprávy nejen z pohledu výkaznictví, ale i z pohledu srozumitelnosti pro zákonné zástupce. Zaměstnancům poradny se v pravidelných cyklech daří vyhodnocovat účinnost doporučených podpůrných opatření a individuální vzdělávací plány. Pro objektivitu posouzení správného nastavení či případného návrhu potřebných změn podmínek ve vzdělávání žáka odborní zaměstnanci poradny provádí ve škole nutná zjištění v podobě náslechnů v hodinách, komunikace s vyučujícími, výchovným poradcem či metodikem prevence. Při vyhodnocení realizované podpory postupují pracovníci zodpovědně a pečlivě. Poradna má již dlouhodobě vybudovanou až nadstandardní spolupráci se školami a získanou důvěru při vzájemné komunikaci s pedagogy. Většina odborných pracovníků poradny si vede písemně záznamy o vzájemné komunikaci s klienty. Poradna má velmi dobře propracovaný systém komplexní

předškolní péče formou screeningových aktivit v mateřských školách. Následně nabízí individuální nebo skupinovou pomoc formou stimulačních programů pro rozvoj oslabených dílčích funkcí za aktivní účasti rodičů. Na kvalitní úrovni je zajištěno individuální poradenství pro zákonné zástupce, o které rodiče projevují stálý zájem. Včas podchycená oslabení dílčích funkcí ve vývoji dětí a žáků, dobře nastavená a systematicky vedená práce zkušených speciálních pedagogů s nimi přispívá každoročně k poklesu počtu vyšetření školní zralosti. Na podporu rozvoje sociálních dovedností rizikové skupiny žáků (např. potíže v komunikaci, v začleňování do třídního kolektivu, v navazování a udržení vztahů mezi vrstevníky, neprůbojnost, nesoustředěnost aj.) poradna nabízí pro žáky prvního stupně program pro dětské skupiny „*Dokážu to*“. Program je zajímavě a prakticky paralelně propojený s rodiči, kterým pomáhá při zvládání náročných výchovných situacích (zvyšování rodičovských kompetencí ohrožených dětí) včetně individuálních konzultací. O tento program je dlouhodobě zájem a jeho výsledky jsou pozitivně vnímány i pedagogy ve školách. Pro žáky základních a středních škol poskytuje poradna vyšetření profesní orientace (individuální, skupinová). Odborní pracovníci fundovaně přistupují k možnosti úpravy podmínek k přijímacím zkouškám na střední školu a pro konání zkoušky při ukončování studia pro žáky, jejichž speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“) přetrvávají během studia na střední škole. Nejde jen o maturitní, ale i závěrečnou zkoušku. Žákům základních škol se SVP poradna zajišťuje doporučení k přijímacím zkouškám na střední školu. Dlouhodobě je realizována spolupráce se školami různého typu podporující vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných (odborná vyšetření, úprava organizace vzdělávání a výukových postupů). Poradna zajišťuje také metodickou podporu pedagogickým pracovníkům ve školách. Na žádost škol podporuje skupinové a selektivní programy v oblasti primární prevence ve spolupráci se školním poradenským týmem základních a středních škol a externími subjekty.

System pro evidenci klientů a jejich dokumentaci je funkční. Vybavení pracoviště umožňuje dodržovat pravidla bezpečnosti nakládání s osobními údaji klientů. Z analýzy vzorku spisové dokumentace je patrné, že vybrané spisy byly vedeny v souladu s právní normou a obsahovaly všechny požadované podklady (např. žádost o poskytnutí poradenské služby, informované souhlasy, anamnestické údaje, speciálně-pedagogické a psychologické vyšetření, ve většině případů s vyhodnocenými a označenými záznamovými archy, vypracované zprávy a doporučení). Některé spisy klientů byly doplněné odborným vyšetřením z lékařské nebo klinické praxe, záznamy z komunikace se školami a vyhodnocením podpůrných opatření. Vlastní diagnostický postup zahrnoval užití klinických a testových metod. Standardizované psychologické a speciálně-pedagogické diagnostické nástroje, metody a postupy s ohledem na účel poradenských služeb a věk žáka byly náležitě a v plném rozsahu využívány odbornými pracovníky. Obsahová stránka většiny výstupů z vyšetření vycházející ze vzorku spisové dokumentace klientů vypovídá o erudici odborných pracovníků s konkrétním doporučením pro pedagogy či zákonné zástupce. Nesystémovost metodické podpory začínajícím pedagogům a nedostatek prostoru pro sdílení zkušeností (vysoký počet plánovaných vyšetření klientů v průběhu dne) v celkové kvalitě vedení spisů se výrazně neprojevila. Výstupy některých začínajících však měly nižší úroveň, uspořádání svým sdělením bylo nepřehledné, obsahově i odborně ne vždy přesné, tak jako u zkušenějších kolegů. Nedostatky však byly ojedinele shledány u některých vydaných zpráv bez prokazatelně uvedené revize průběhu poskytované služby (diagnostika, výstupy z vyšetření). Určité výstupy z vyšetření mají pak nedostatky spíše formálního charakteru. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že poradna dodržuje stanovené lhůty

pro vyšetření klienta od podání žádosti (telefonicky nebo elektronicky) a lhůtu pro vypracování výstupů z vyšetření (zpráva a doporučení).

Poradna dlouhodobě a systematicky rozvíjí partnerskou spolupráci s externími organizacemi a institucemi. Pravidelně spolupracuje s místně příslušnými odborníky a organizacemi stejného zaměření. Vzhledem k narůstajícímu počtu žáků s psychickými problémy (např. porucha autistického spektra, ADHD, úzkosti, deprese) probíhá účinná spolupráce se Základní školou při Psychiatrické nemocnici Bohnice a jinými zdravotnickými zařízeními a specializovanými centry (např. odborné terapeutické a poradenské služby rodinám a jejich členům, bezpečné trávení volného času žáků). Absenci ve spolupráci PPP s odborníky nemocnice v Bohnicích je vhodné rozšířit o přednášky k výše uvedené problematice žáků pro odborný personál poradny či členy školního poradenského pracoviště (výchovné poradce, metodiky prevence).

Závěry

Vývoj školského poradenského zařízení

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2001 došlo ke sloučení dvou školských poradenských zařízení v Praze 7 a 8. Poradně se daří udržovat standardní úroveň kvality poskytovaných služeb klientům spolupracujících škol. Ve školním roce 2018/2019 ve vedení poradny je nová ředitelka.

Silné stránky

- zajištění kvalitní péče o žáky se SVP a dobrá komunikace se všemi aktéry vzdělávání,
- systematická a specializovaná péče o děti předškolního věku formou individuální a skupinové práce s dětmi efektivně a účelně propojená s rodiči,
- propracovaný systém screeningových aktivit v mateřských školách včetně následné péče s dítětem v poradně a pozitivní zpětná vazba spolupracujících škol,
- kvalitní materiální vybavení pro speciálně pedagogickou intervenci.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nevyvážený poměr odborných pracovníků a nízký počet speciálních pedagogů se promítá do odborné práce psychologů náhradou psychologické intervence za speciálně pedagogickou diagnostiku,
- nesystematicky nastavený adaptační proces nově nastupujících pedagogů a jejich nižší metodická podpora,
- chybějící propracovaný systém řízení pedagogické a odborné práce včetně funkčně nastaveného DVPP.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského poradenského zařízení

- Navýšení počtu speciálních pedagogů pro práci s klienty.
- Delegování části kompetencí na dalšího metodika prevence.

- Rozšíření plánování DVPP pro zkušené pedagogy. Navázat užší spolupráci s odborníky psychiatrické léčebny formou odborných přednášek k problematice žáků s poruchou chování.
- Funkční nastavení adaptačního procesu pro nově nastupující a začínající pedagogy.
- Nastavení účinnějších kontrolních mechanismů pedagogické práce, včetně vyhodnocení a následné kontroly jejich výstupů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školského poradenského zařízení ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školského poradenského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 7 a 8, schválená zastupitelstvem hlavního města Prahy s účinností od 1. 4. 2011 včetně poslední změny s platností od 1. 9. 2014
2. Jmenovací dekret ředitelky Pedagogicko-psychologické poradny pro Prahu 7 a 8 s účinností od 1. 8. 2018, č. j. MHMP-928014/2018
3. Potvrzení ve funkci vedoucí detašovaného pracoviště PPP Praha 7 od 1. 9. 2018, potvrzení ve funkci statutární zástupkyně ředitelky PPP pro Prahu 7 a 8 s účinností od 1. 12. 2018
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, poslední změna s platností od 3. 9. 2018, č. j. MSMT-27886/2018-2
5. Dlouhodobá koncepce pedagogicko-psychologické poradny
6. Vybraný vzorek spisů klientů, elektronická evidence klientů
7. Personální dokumentace pracovníků PPP k termínu inspekční činnosti
8. Vnitřní řád s účinností od 1. 2. 2019
9. Spisový, skartační a archivační řád s účinností od 1. 9. 2018
10. Výroční zpráva o činnosti organizace za školní rok 2017/2018
11. Výkaz o Pedagogicko-psychologické poradně pro Prahu 7 a 8 podle stavu k 30. 9. 2018, k 30. 9. 2017 a k 30. 9. 2016
12. Týdenní výkazy PPP za školní rok 2018/2019
13. Zápisy z měsíčních porad za školní rok 2017/2018 a probíhající 2018/2019
14. Kniha úrazů k termínu inspekční činnosti

15. Dodatek (doplňková činnost) ke školnímu roku 2018/2019 s účinností od 1. 8. 2018 do 31. 12. 2018 v návaznosti na směrnici č. 27/2014 k doplňkové činnosti ze dne 17. 10. 2014
16. Výkaz zisků a ztrát k 31. 12. 2017, kniha účetnictví v redukované podobě (účetní závěrka)
17. Výpisy zápisů z účetnictví v letech 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského poradenského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele/ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském poradenském zařízení, jehož se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ing. Jana Čalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Mgr. Pavlína Zahradníková Štěpánková, školní inspektorka
PhDr. Aranka Fořtová, školní inspektorka
Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor
Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

V Praze 27. 3. 2019

**Datum a podpis ředitelky školského poradenského zařízení potvrzující projednání
a převzetí inspekční zprávy**

PhDr. Martina Urbancová, ředitelka školského
poradenského zařízení

.....

V Praze